

**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia
colit ac veneratur.||**

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Co[n]ciliu[m] Arelatense primu[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72934)

Concilium Arelatense primum.

K XXVI. Item placuit, ut quicumque episcopus necessitate periclitantis pudicitiae virginalis cum vel petitor potens, vel raptor aliquis formidatur, vel si aliquo etiam mortis scrupulo periculoso compuncta fuerit, ne non velata fuerit, aut exigentibus parentibus, aut his ad quorum curam pertinet, velauerit virginem, seu velauit intra viginti quinque annos aetatis non ei obstitit Concilium, quod de isto annorum numero constitutum est.

L XXVII. Item placuit ne diutius vniuersi episcopi qui ad Concilium congregati sunt, tenerent ab vniuerso Concilio ternos iudices de singulis puincijs eligi, & electi sunt de puincia Carthaginensi Vincetius, Fortunatianus, & Clarus de puincia Numidia, Alippius Augustinus, & restitutus de puincia Bizancena, cum sancto sene Domitiano primate Cresconius iocundus, & Melianus, de Mauritania Sitifensi, Seuerianus, Asiaticus, & Donatus, de puincia Tripolitana Plaurius qui ex more legatus vnus est missus. Qui omnes cum sancto sene Aurelio vniuersa cognoscant, a quo petijt vniuersum Concilium, ut cunctis siue gestis quae confecta iam sunt, siue episcopis ipse subscribat, & subscriperunt. Aurelius episcopus Ecclesiae Carthaginensis, huic decreto consensit & pleto subscripsi Donatianus Telepsensis primae sedis subscripsi, Augustinus Ypponae Regiensis subscripsi. Similiter & omnes episcopi subscriperunt.

HVCVSQVE CONCILIA AFRICAE.

SEQVUNTUR CONCILIA LIA GALLIAE.

Incipiunt capitula concilij Arelatensis.

<p>¶ Ut vno die & tempore pascha celebretur 1</p> <p>¶ Ut vbi quisq; ordinatur, ibi permaneat 2</p> <p>¶ Ut qui in pace arma proiciunt, excommunicentur 3</p> <p>¶ Ut aurigae dum agitant excommunicentur 4</p> <p>¶ Ut qui in theatris conueniunt, excoicentur 5</p> <p>¶ Ut in infirmitate conuersi manus impositionem accipiant 6</p> <p>¶ De praesidibus, vt cum conscientia episcopi sui communicentur 7</p> <p>¶ Ut ex haeresi conuersi in Trinitate baptizentur 8</p> <p>¶ Ut qui confessores lras portant, alias accipiant 9</p> <p>¶ Ut cuius vxor adulterauit, ipse aliam non accipiat 10</p> <p>¶ Ut feminae fideles quae gentibus se iunxerunt, excommunicentur 11</p> <p>¶ Ut clerici foeneratores excommunicentur 12</p>	<p>¶ Ut proditores fratrum, vel vasorum, seu scripturarum cum verberibus deponantur 13</p> <p>¶ Ut falsi accusatores fratrum vsque ad exitum excommunicentur 14</p> <p>¶ Ut leuitae non offerant 25</p> <p>¶ Ut poenitentes vbi acceperint onerationem ibi communicent 16</p> <p>¶ Ut nullus episcopus alium conculcet episcopus 17</p> <p>¶ Ut diaconus nihil sine praesentia suo agat 18</p> <p>¶ Ut presbyteri sine conscientia episcoporum suorum nihil faciant, 19</p> <p>¶ Ut peregrino Episcopo locus sacrificandi detur 20</p> <p>¶ Ut sine tribus episcopis nullus episcopus ordinetur 21</p> <p>¶ Ut clericus alibi transiens excommunicet 22</p> <p>¶ Ut apostatae qui tardius reuertuntur, nisi per dignam poenitentiam non recipiantur 23</p>
--	--

Incipit concilium Arelatense primum habitum

tempore Constantini Imperatoris.

M
N
O

OMINO & sanctissimo Syluestro episcopo coetus episcoporum qui adunati fuerunt in oppido Arelatensi. Quae decreuimus communi Concilio charitatiue significamus, vt omnes sciant quid in futurum obseruare debeant.

¶ Capitulum Primum.

¶ De obseruatione paschae domini, vt vno die & tempore per omnem orbem obseruetur, & iuxta consuetudinem literas ad omnes tu dirigas.

¶ Capitulum secundum.

¶ De his qui in quibuscunque locis ordinati fuerint ministri, in ipsis locis perseverent.

- P III** ¶ De his qui arma proiciunt in pace, placuit, abstinere eos a communione.
- Q IIII** ¶ De agitatoribus qui fideles sunt, placuit eos quamdiu agitant a communione separari.
- R V** ¶ De theatricis, & ipsos placuit (quamdiu agunt) a communione separari.
- S VI** ¶ De his qui infirmitate credere volunt, placuit debere his manum imponi.

¶ De praes

- VII. ¶ De p̄sidijs qui fideles ad p̄sidiatū profiliunt ita placuit, vt cū promoti fuerint literas accipiant ecclesiasticas cōmunicatorias, ita tamē vt quibuscunq; locis gesserint ab ep̄o eiusdē loci cura de illis agatur, vt cū coeperint cum disciplina publica agere, tunc demum à cōmunionē excludantur, similiter & de his fiat qui repub. agere volunt.
- VIII. ¶ De Arrianis qui propria lege sua vtuntur, vt rebaptizent placuit. Si ad ecclesiā alii qui de hæresi venerint, interrogent eos nostrę fidei sacerdotes symbolū, & si p̄uiderint in patre & filio & sp̄u sancto eos baptizatos, manus eis tantū imponatur, vt accipiat spiritū sanctū, Quod si interrogati, non responderint hanc trinitatem, non baptizentur.
- IX. ¶ De his qui confessorum literas afferunt, placuit vt sublati eis literis, alias accipiant comunicatorias.
- X. ¶ De his qui coniuges suas in adulterio deprehendunt, & ijdem sunt adolescentes fideles & prohibentur nubere, placuit vt in quantum potest consilium eis detur, ne viuētibus vxoribus suis, licet adulteris, alias accipiant
- XI. ¶ De puellis fidelibus quę gentilibus iunguntur, placuit vt aliquanto tempore à cōmunionē separentur.
- XII. ¶ De ministris qui cōgenerantur, placuit eos iuxta formam diuinitus datam à cōmunionē abstinere.
- XIII. ¶ De his qui scripturas sanctas tradidisse dicuntur, vel vasa dominica, vel nomina fratrum suorum, placuit nobis, vt quicunq; eorum in actis publicis fuerit detectus, vel verbis nudis ab ordine clerici amoueat, Nam si ijdem aliquos ordinasse fuerint deprehensi, & si in his q̄ ordinauerunt, ratio subsistit, non tamen illis subsistat ordinatio, quoniam multi sunt qui contra ecclesiasticam regulam pugnare videntur, & per testes redemptos putant se ad accusationem admitti debere, qui omnino non admittantur, nisi (vt supra diximus) actis publicis docuerint omni se suspicionē carere.
- XIII. ¶ De his qui falso accusant fratres suos, placuit eos vsq; ad exitum non communicare, sed falsum testem (iuxta scripturam) impunitum non licere esse.
- XV. ¶ De diaconibus, quos cognouimus multis locis offerre, placuit minime fieri debere.
- XVI. ¶ De his qui pro delicto suo à cōmunionē separantur, ita placuit, vt quibuscunq; locis fuerant exclusi, eodem loco cōmunionem consequantur.
- XVII. ¶ Vt nullus episcoporum alium episcopum conculcet.
- XVIII. ¶ De diaconibus vrbicis, vt nō aliqd per se p̄sumāt, sed honor p̄b̄is reseruetur.
- XIX. ¶ Vt presbyteri sine conscientia episcoporum nihil faciant.
- XX. ¶ Vt peregrino episcopo locus satisfaciendi detur.
- XXI. ¶ De his qui vsurpant sibi q̄ soli debeant episcopum ordinare, placuit, vt nullus hoc sibi p̄sumat, nisi assumptis sibi alijs septem episcopis, si tamen non potuerint septem, sine tribus fratribus non audeant ordinare.
- XXII. ¶ De presbyteris aut diaconibus qui solent dimittere loca sua in quibus ordinati sunt & ad alia loca se transtulerunt, placuit vt his locis ministrent quibus p̄fixi sunt, qui relictis locis suis, ad alium locum se deferre voluerint, deponatur.
- XXIII. ¶ De his qui apostatāt, & anteq̄ se ad ecclesiam representent, nec quidē p̄cōnitentiā agere quærunt, & postea in infirmitate arrepti, petunt cōmunionem, placuit eis non dandā cōmunionem, nisi reuelauerint, & egerint dignos fructus p̄cōnitentię.

¶ Explicit Conciliū Arelatense primum.

Inciunt capitula concilij secundi Arelatensis.

¶ De neophitis clericis nō ordinādis. Cap. 1.	¶ De episcopo qui sine metropolitani cōsensu fuerit ordinatus.	6
¶ Qualiter coniugati ad sacerdotium prouehantur.	¶ De his qui seipsos abscidunt.	7
¶ Vt nullus clericus aut diaconus in solatio suo extraneam habeat mulierem.	¶ De his qui excommunicatos alterius suscipiunt.	8
¶ Vt nullus clericus in cellario vel in secreto intromittat puellam.	¶ Vt Nouatiani in cōmunionem non suscipiantur.	9
¶ Vt episcopus cum ordinatur cum consensu metropolitani, tres cum ordinent episcopi.	¶ De his q̄ in persecutiōe p̄uaricati sunt, tō si sunt.	11
- ¶ De his